

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ)

Δρ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Φ. ΠΑΠΑΡΣΕΝΟΥ

Γενικού Διευθυντή ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ

Η αναγκαιότητα του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων στη χώρα μας και η διεθνής εμπειρία

Σε όλα τα αναπτυγμένα κράτη και ειδικά στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), για τη χάραξη της εθνικής οικονομικής στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων:

- η διαχρονική εξέλιξη των εθνικών μικρο και μακροοικονομικών μεγεθών,
- οι προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας,
- το εθνικό συμφέρον,
- οι δυνατότητες και προοπτικές της εγχώριας χρηματοπιστωτικής και χρηματοοικονομικής αγοράς,
- οι ανάγκες των επιχειρήσεων και δη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΕ).

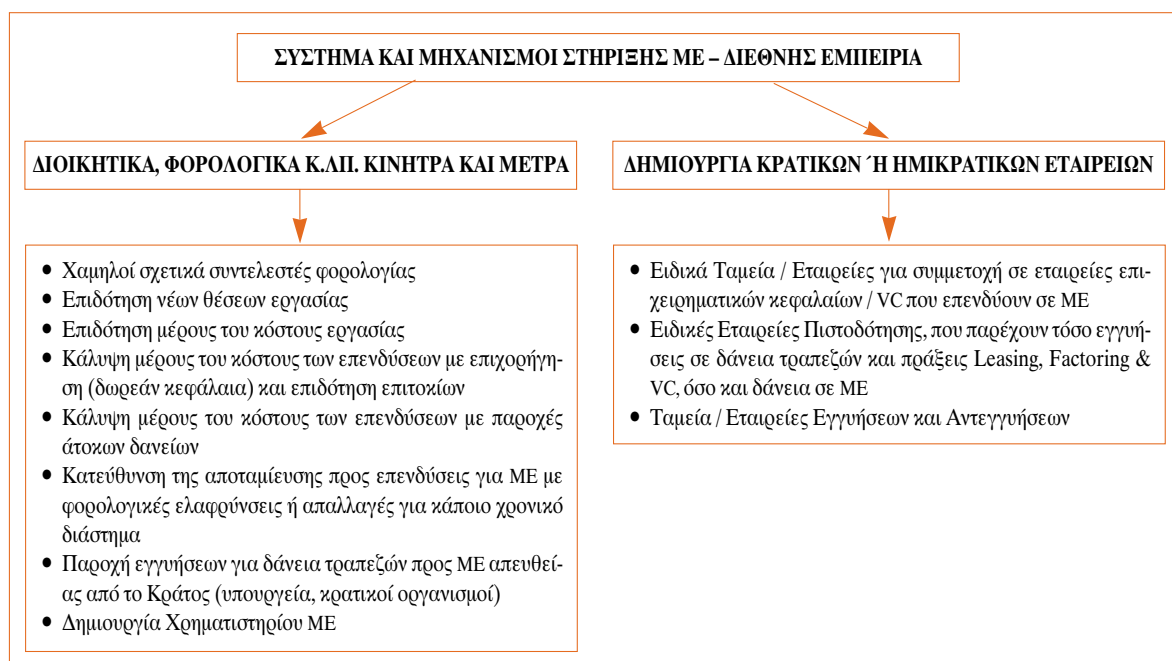
Οι τελευταίες παίζουν καταλυτικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη μιας χώρας επειδή:

- καλύπτουν κενά της παραγωγής, του εμπορίου και των υπηρεσιών που αδυνατούν ή δεν επιθυμούν να καλύψουν οι μεγάλες επιχειρήσεις,
- αποτελούν φυτόριο δημιουργίας και εξειδίκευσης επιχειρηματιών και στελεχών,
- αξιοποιούν εγχώριες πρώτες ύλες και συγκρατούν το εργατικό δυναμικό στην περιφέρεια,
- συμβάλλουν στη διασπορά του οικονομικού πλούτου και της οικονομικής δύναμης, και τελικά
- συμμετέχουν με υψηλά ποσοστά στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, της απασχόλησης και των εξαγωγών μιας χώρας.

Εξαιτίας του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν οι ΜΕ σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, τα κράτη συμμετέχουν ενεργά στην υποστήριξη των ΜΕ με την ανάπτυξη κατάλληλων φορέων, εταιρειών και μηχανισμών στήριξής τους και με την εφαρμογή ευνοϊκών γι' αυτές πολιτικών, όπως φαίνεται σχηματικά στην επόμενη σελίδα.

Βέβαια, από την ελληνική και διεθνή εμπειρία και πρακτική έχει καταδειχθεί ότι αποτελεσματική επέμβαση του Κράτους υπέρ της οικονομίας και των ΜΕ επιτυγχάνεται μόνο όταν το Κράτος δημιουργήσει στην υφιστάμενη χρηματοπιστωτική και χρηματοοικονομική αγορά “συμπληρωματικούς χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς και φορείς”. Οι συμπληρωματικοί αυτοί χρηματοοικονομικοί φορείς στήριξης των ΜΕ μπορεί να διαφέρουν σε νομική μορφή, μέγεθος, οργάνωση, προϊόντα και τιμολογιακή πολιτική από χώρα σε χώρα ανάλογα με την προέλευση του μετοχικού κεφαλαίου και τη συμμετοχή του Κράτους, αλλά όλοι έχουν τουλάχιστον τέσσερα κοινά χαρακτηριστικά:

- Καλύπτουν κυρίως μεσομακροπρόθεσμους κινδύνους.
- Καλύπτουν κινδύνους με βάση τη συνυπευθυνότητα και συγχρηματοδότηση τριών μερών (Κράτος, χρηματοοικονομικές/χρηματοπιστωτικές εταιρείες, ΜΕ).
- Καλύπτουν δραστηριότητες, επιχειρηματίες, επιχειρήσεις που έχουν δυνητικά υψηλότερο του μέσου όρου της αγοράς κίνδυνο.
- Καλύπτουν ΜΕ με έλλειμμα πρόσβασης στη χρη-

ματοδότηση κυρίως λόγω έλλειψης επαρκών εξασφαλίσεων.

Η λειτουργία ειδικών για ΜΕ κρατικών ή ημικρατικών χρηματοοικονομικών φορέων, σε συνδυασμό με τους προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες των τραπεζών και των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, έχουν δημιουργήσει εδώ και πολλά χρόνια στα περισσότερα κράτη-μέλη της ΕΕ ένα “ολοκληρωμένο” σύστημα χρηματοοικονομικών υποδομών για τις ΜΕ, το οποίο μάλιστα συμπληρώνεται από προϊόντα και ειδικά προγράμματα της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η προσφορά κατάλληλου μίγματος χρηματοπιστωτικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών στις ΜΕ που αποβλέπει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Η Ελληνική Πολιτεία χρησιμοποιεί, εδώ και πολλά χρόνια, διάφορους μηχανισμούς, φορείς και νόμους για την υποστήριξη των ΜΕ και κυρίως:

➤ τους αναπτυξιακούς νόμους και τα προγράμματα των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (παροχή κινήτρων, όπως: επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίων, φορολογικές απαλλαγές, χαμηλότοκα δάνεια),

➤ τους ειδικούς νόμους προώθησης των λεγόμενων νέων χρηματοδοτικών θεσμών και εργαλείων (Leasing, Factoring, Venture Capital, Αμοιβαίες Εγγυήσεις),

➤ τους κρατικούς φορείς (π.χ. ΕΟΜΜΕΧ, ΟΠΕ, ΟΑΕΠ, ΚΕΤΑ, ΚΥΕ) και τα Επιμελητήρια της χώρας,

➤ την ANE 197/78 (παροχή κρατικών εγγυήσεων για δάνεια τραπεζών στη βιοτεχνία και μόνο).

Ομως από τα μέσα της δεκαετίας του '90 και μετά από την ουσιαστική αποδυνάμωση της ANE 197/78 η Ελλάδα στερήθηκε ενός εγγυοδοτικού συστήματος στήριξης των ΜΕ και της αναπτυξιακής τους προσπάθειας.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, διαβλέποντας ότι η υστέρηση αυτή πιθανόν να δημιουργούσε ανασταλτικές συνθήκες ίδρυσης και ανάπτυξης ΜΕ, εκπόνησε ειδικές μελέτες και διενήργησε ειδικές έρευνες αγοράς⁽¹⁾, από τις οποίες προέκυψε η *αναγκαιότητα ίδρυσης και λειτουργίας ενός Εγγυοδοτικού Φορέα Στήριξης των ΜΕ*:

(1) – Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Επιχειρησιακό Σχέδιο Φορέα Στήριξης και Ανάπτυξης των Ελληνικών ΜΜΕ, Ιαν. 2000, ΕΤΕΒΑ.
– Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Μελέτη για τη Σύσταση Ελληνικού Ταμείου Ασφάλισης Πιστοδοτήσεων και Επενδύσεων, Ιαν. 1997, Εθνική Συμβουλευτική Μελετητική.

- ως συμπληρωματικού εργαλείου του χρηματοπιστωτικού και χρηματοοικονομικού συστήματος,
- ως εθνικού αναπτυξιακού μοχλού, καλύπτοντας κενά της ελληνικής πιστοδοτικής αγοράς και πραγματικές ανάγκες των ελληνικών ΜΕ, και
- ως μηχανισμού με βασικές επιδιώξεις:
 - τη διασύνδεση με περιφερική συστήματα άλλων κρατών-μελών της ΕΕ και την απορρόφηση προγραμμάτων της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων,
 - τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων του ελληνικού χρηματοπιστωτικού και χρηματοοικονομικού συστήματος και την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης πίστης,
 - την κάλυψη οικονομικών και εμπορικών κινδύνων των ΜΕ, προσφέροντας μια μεγάλη σειρά εγγυοδοτικών προϊόντων.

Θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας της TEMPME AE

Με βάση τα πορίσματα των μελετών της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών και μετά από πολλές συναντήσεις (που κράτησαν σχεδόν δύο έτη) ειδικών επιτροπών της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών και του Υπουργείου Ανάπτυξης δρομολογήθηκαν οι απαραίτητες ενέργειες για την ίδρυση και λειτουργία του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, με το διακριτικό τίτλο TEMPME AE (στα αγγλικά “Credit Guarantee Fund of Small and Very Small Enterprises” / TEMPME SA).

Η στρατηγική, οι κατευθυντήριες γραμμές, οι βασικές επιδιώξεις, ο τρόπος λειτουργίας και οργάνωσης και τα κριτήρια παροχής εγγυήσεων προσδιορίζονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο, δηλαδή από:

- τον ιδρυτικό Νόμο της TEMPME AE (Ν. 3066/ΦΕΚ 252/18.10.2002),
- το Ν. 3190/ΦΕΚ 249/30.10.2003, Αρθρο 14,
- τις Αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας, Οι-

κονομικών και Ανάπτυξης (Αρ.18882/867/ΦΕΚ 1065/31.7.2003),

- την Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (Αρ. 2540/27.2.2004),
- τους σχετικούς Κανονισμούς της ΕΕ, διότι το έργο “ίδρυση και λειτουργία της TEMPME AE” έχει ενταχθεί στο Γ’ ΚΠΣ.

Από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο αξίζει περισσότερο να επισημανθούν για την TEMPME AE τα εξής:

- Η TEMPME AE είναι ανώνυμη εταιρεία με μετοχικό κεφάλαιο € 100 εκατ. Το μετοχικό κεφάλαιο έχει καλυφθεί από την ΕΕ (67% του συνόλου) και το Ελληνικό Δημόσιο (33% του συνόλου).
- Αποστολή της είναι η διευκόλυνση πρόσβασης των ελληνικών ΜΕ στα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα της χώρας μας, καλύπτοντας μεγάλο μέρος των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων.
- Φιλοσοφία της είναι η ενθάρρυνση/προτροπή, ει δυνατόν, όλων των κοινωνικοοικονομικών ομάδων στο δικαίωμα του επιχειρείν και ταυτόχρονα ο περιορισμός των κοινωνικών συνεπειών εξαιτίας μιας οικονομικής αποτυχίας, αφού απαγορεύεται η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία να προσημειωθεί ή υποθηκευτεί, όταν παρέχεται η εγγύηση της TEMPME AE (υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτή η κατοικία δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη).
- Βασική επιδίωξή της είναι η υποστήριξη χιλιάδων νεοϊδρυσμένων ή υφιστάμενων υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων ΜΕ, όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας, σε όλα τα στάδια του επιχειρηματικού κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση) και όλα αυτά βέβαια με γνώμονα την οικονομική βιωσιμότητά της.
- Παρέχει εγγυήσεις και αντεγγυήσεις στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας υπέρ ΜΕ που απασχολούν έως 30 άτομα, ενώ απαγορεύεται να παρέχει δάνεια.
- Η αξία του συνόλου των εγγυήσεων της δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπλάσιο των ιδίων κεφαλαίων της.

➤ Για το σκοπό του υπολογισμού του δείκτη φερεγγυότητας των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, τα ποσά των απαιτήσεών τους που καλύπτονται από την εγγύηση της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ σταθμίζονται με συντελεστή 20%.

➤ Οι παρεχόμενες από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ εγγυήσεις καλύπτουν μέρος του ύψους των πιστωτικών διευκολύνσεων που τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα χορηγούν στις ΜΕ και η εγγύηση μπορεί να κυμαίνεται από 40% έως 70% επί του ύψους της πίστωσης (εκτός από τις περιπτώσεις πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού, αναγκαστικής απαλλοτριώσης, περιοχής Δ' ζώνης κινήτρων όπου με υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης το ποσό της εγγύησης μπορεί να ανέλθει στο 80%).

➤ Η ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ καλύπτει τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μεσομακροπρόθεσμα δάνεια, με ανώτατη διάρκεια εγγύησης τα 10 έτη και *δεν επιτρέπεται να παραιτηθεί από την ένσταση διζήσεως του άρθρου 855 του ΑΚ*, εκτός από τις ακόλουθες κατηγορίες:

A) Αν η πρωτοφειλέτης ΜΕ κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης και ο δανειστής δεν έχει ενέχυρο σε πράγμα του ή το δάνειό του δεν εξασφαλίζεται με υποθήκη ή προσημείωση και αν μέχρι την αίτηση προς την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ για κατάπτωση της εγγύησης δεν έχει καταρτιστεί πτωχευτικός συμβιβασμός.

B) Σε περίπτωση εφαρμογής μέτρων κοινωνικής πολιτικής (περιπτώσεις πλημμύρας, πυρκαγιάς, σεισμού, αναγκαστικής απαλλοτριώσης κ.λπ.).

Γ) Σε περίπτωση θανάτου ή ανίατης αρρώστιας του φυσικού προσώπου που έχει παράσχει προσωπική εγγύηση και δεν εγκαταλείπει ικανά περιουσιακά στοιχεία, όπως αυτά εμφανίζονται στην τελευταία φορολογική του δήλωση.

Δ) Αν από τα υπάρχοντα στοιχεία που γνωστοποιούν οι τράπεζες στην ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ γίνεται φανερό ότι η αναγκαστική εκτέλεση εναντίον του πρωτοφειλέτη δεν θα είχε θετικό αποτέλεσμα.

Επιχειρησιακή δράση της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ

Αν ανατρέξουμε σε κάποιες ημερομηνίες θα διαπιστώσουμε ότι η εκκίνηση της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ είναι πρόσφατη, αλλά το έργο που έχει επιτελέσει το Διοικητικό της Συμβούλιο και το προσωπικό της είναι μεγάλο για τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι η εταιρεία λειτουργεί με τη μορφή της ΑΕ και ταυτόχρονα οφείλει να ακολουθεί όλες τις διαδικασίες διαφάνειας και νομιμότητας, με βάση όχι μόνο το ισχύον ελληνικό, αλλά και το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, λόγω ένταξης στο Γ' ΚΠΣ.

Το έργο “ίδρυση και λειτουργία” της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ εντάχθηκε:

➤ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα “Ανταγωνιστικότητα” - ΕΠΑΝ τον Ιούλιο του 2003 (11.7.2003),

➤ στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τον Αύγουστο 2003 (26.8.2003), και

➤ το μετοχικό κεφάλαιο κατατέθηκε στο λογαριασμό της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ το Σεπτέμβριο του 2003 (24.9.2003).

Από την τελευταία αυτή ημερομηνία που η εταιρεία απόκτησε οικονομική οντότητα είχε ευχέρεια δράσης και το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο κατέφερε μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να υλοποιήσει όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε η εταιρεία να αποκτήσει υλικοτεχνική και διοικητική υποδομή και να είναι έτοιμη να δεχθεί αιτήματα πελατών της από τις αρχές του 2004, υπογράφοντας Συμβάσεις Συνεργασίας με τις τράπεζες και παράλληλα ενημερώνοντας τις ΜΕ.

Συνεργασία με τις τράπεζες

Μέχρι σήμερα έχουν υπογράψει συμβάσεις συνεργασίας 15 τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

OMEGA BANK

ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

PROBANK

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
 ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
 EFG EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
 FBB-FIRST BUSINESS BANK
 NOVA BANK
 ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
 ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
 ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ
 ASPIS BANK

Η ΤΕΜΠΜΕ έχει δημιουργήσει πέντε προγράμματα, καθώς και τα έντυπα-αιτήσεις που θα συμπληρώνουν οι ΜΕ, τα οποία έχουν δοθεί εγγράφως και με ηλεκτρονική μορφή στις τράπεζες.

Το περιεχόμενο της αίτησης και η μορφή της έγιναν με γνώμονα την εύκολη και γρήγορη συμπλήρωσή της από οποιαδήποτε ΜΕ, ώστε να αποφευχθούν έτσι γραφειοκρατικές διαδικασίες, που θα επηρέαζαν αρνητικά τις υποψήφιες ΜΕ και τις τράπεζες. Μαζί με τα προγράμματα και την αίτηση έχουν αποσταλεί και οι βασικές οδηγίες για τη διαδικασία παροχής εγγυήσεων από την ΤΕΜΠΜΕ, διαδικασία που στοχεύει στη γρήγορη απάντηση (θετική ή αρνητική) του Ταμείου. Επίσης έχει αποφασιστεί σε συνεργασία με τις τράπεζες ο υπολογισμός, η χρέωση, η πίστωση και η απόδοση της προμήθειας της ΤΕΜΠΜΕ.

Από την καθημερινή επικοινωνία με τις συνεργαζόμενες τράπεζες προκύπτει ότι, πολλές από αυτές έχουν ήδη εντάξει τα προγράμματα της ΤΕΜΠΜΕ στον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και έχουν δρομολογήσει όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε σε εύλογο χρονικό διάστημα να είναι δυνατή η αποστολή αιτήσεων εγγυοδοσίας στην ΤΕΜΠΜΕ.

Ενημέρωση, προβολή

Σε καθημερινή βάση η εταιρεία δέχεται δεκάδες τηλεφωνήματα από ΜΕ, ενώ καθημερινά επιχειρηματίες επισκέπτονται τα γραφεία μας. Σημειώνεται ότι την περίοδο 17.2.04-30.4.04 η ΤΕΜΠΜΕ δέχτηκε πε-

ρισσότερα από 320 τηλεφωνήματα από ΜΕ. Από το σύνολο των ΜΕ άφησαν στοιχεία 180 επιχειρήσεις, οι περισσότερες από τις οποίες έχουν έδρα την Αττική (67%), την Κεντρική Μακεδονία (11%), την Πελοπόννησο (7%), τη Στερεά Ελλάδα (3%), τη Θεσσαλία (2,5%) και την Κρήτη (2,5%). Οι ΜΕ ζητούν κυρίως πληροφορίες σχετικά με το ποιες τράπεζες έχουν συνάψει Σύμβαση Συνεργασίας με την ΤΕΜΠΜΕ, για τους όρους των προγραμμάτων/προϊόντων της, καθώς επίσης και για τις διαδικασίες ένταξης σε αυτά.

Παράλληλα, εξαιτίας του έντονου ενδιαφέροντος για το Ταμείο Εγγυοδοσίας, Φορείς των ΜΕ (Επιμελητήρια) και ΚΕΤΑ και ΚΥΕ της χώρας μας έχουν διενεργήσει και/ή έχουν προγραμματίσει, σε συνεργασία με την ΤΕΜΠΜΕ ενημερωτικές ημερίδες ανά την Επικράτεια για την ενημέρωση των τελικών δικαιούχων (ΜΕ), στελεχών των τραπεζών, υποψήφιων επενδυτών και του κοινού.

Αναλυτικότερα, έχουν γίνει οι εξής ημερίδες:

- Λάρισα 22.1.04 (ΚΕΤΑ Θεσσαλίας, Επιμελητήριο Λάρισας, Σύνδεσμος Θεσσαλικών Βιομηχανιών Λάρισας)
- Πειραιάς 28.1.04 (Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιά)
- Αθήνα 18.2.04 (Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών)
- Θεσσαλονίκη 20.2.04 (Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, ΚΕΤΑ-ΚΕΜΑΚ)
- Πάτρα 22.3.04 (ΚΕΤΑ Δυτικής Ελλάδος και Κέντρο Υποδοχής Επενδυτών)
- Αθήνα 24.3.04 (Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών)
- Αγρίνιο 29.3.04 (ΚΕΤΑ Δυτικής Ελλάδος και Κέντρο Υποδοχής Επενδυτών Δυτ. Ελλάδος)
- Πύργος 30.3.04 (ΚΕΤΑ Δυτικής Ελλάδος και Κέντρο Υποδοχής Επενδυτών Δυτ. Ελλάδος)
- Κομοτηνή 31.3.04 (ΚΕΤΑ Αν. Μακεδονίας-Θράκης και Επαγγελματικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Ροδόπης)

Επίσης έχουν προγραμματιστεί οι εξής ημερίδες:

- Ηράκλειο Κρήτης 19.4.04 (ΚΕΤΑ Κρήτης και Επιμελητήριο Ηρακλείου)

- > Σύρος 21.4.04 (ΚΕΤΑ Νοτίου Αιγαίου και Επιμελητήριο Κυκλάδων)
 - > Καβάλα 26.4.04 (ΚΕΤΑ Ανατ. Μακεδονίας-Θράκης και Επιμελητήριο Καβάλας)
 - > Κέρκυρα 3.5.04 (ΚΕΤΑ Ιονίων Νήσων)
 - > Τρίπολη 5.5.04 (Επιμελητήριο Αρκαδίας, ΚΕΤΑ Πελοποννήσου και Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών)
 - > Λευκάδα 10.5.04 (ΚΕΤΑ Ιονίων Νήσων και Επιμελητήριο Λευκάδας)
 - > Ρόδος 12.5.04 (ΚΕΤΑ Νοτίου Αιγαίου και Επιμελητήριο Δωδεκανήσου)
 - > Κοζάνη 17.5.04 (ΚΕΤΑ Δυτικής Μακεδονίας και Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών)
 - > Ξάνθη 26.5.04 (ΚΕΤΑ Αν. Μακεδονίας-Θράκης και Επιμελητήριο Ξάνθης)
 - > Αθήνα 7.6.04 (Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών)
 - > Χανιά 9.6.04 (ΚΕΤΑ Κρήτης και Επιμελητήριο Χανίων)
 - > Αλεξανδρούπολη 14.6.04 (ΚΕΤΑ Αν. Μακεδονίας-Θράκης και Επιμελητήριο Αλεξανδρούπολης)
- Μεγάλο ενδιαφέρον για το ρόλο και τη λειτουργία

του Ταμείου Εγγυοδοσίας δείχνουν και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Επισημαίνεται ότι από την αρχή του έτους 2004 συχνά-πυκνά εφημερίδες (οικονομικές και πολιτικές) και περιοδικά αναφέρονται στο Ταμείο με εκτενή άρθρα και ειδικά ένθετα, μετά από σχετική ενημέρωσή τους από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ. Επίσης ο Γενικός Διευθυντής της εταιρείας έχει παρουσιάσει σε τηλεοπτικούς σταθμούς και σε ειδικές οικονομικές εκπομπές διάρκειας μιας ώρας το ρόλο και τα προγράμματα της ΤΕΜΠΜΕ, ενώ έχουν αποσταλεί κατόπιν αιτημάτων περισσότερα από 12.000 ενημερωτικά έντυπα σε διάφορους φορείς και εταιρείες της χώρας.

Στόχοι και αρχικά προϊόντα της ΤΕΜΠΜΕ

Με βάση τους βασικούς στόχους του επιχειρησιακού σχεδίου της, εκτιμάται ότι η εταιρεία θα παράσχει εγγυήσεις σε περίπου 50.000 ΜΕ έως τις 31.12.2008 και θα καλύψει περίπου το 15% των συνολικών τραπεζικών δανείων των ΜΕ.

	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1 ΙΔΡΥΣΗ Ή ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ < 3 ΕΤΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ > 3 ΕΤΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ > 3 ΕΤΗ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4 ΜΙΚΡΟΔΑΝΕΙΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 5 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ- ΕΞΑΓΟΡΕΣ- ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ)	≤ 30	≤ 10	11-30	≤ 6	≤ 15
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (εκ. €)	≤ 7	≤ 5	≤ 7	≤ 3,5	≤ 7
ΥΨΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ (χιλ. €)	25-180	30-250	35-320	10-25	25-250
ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ (%)	55-60	50-55	45-50	60-65	50-55
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ (%)	0,83-1,14	0,75-1,05	0,68-0,95	0,90-1,24	0,75-1,05

Τα πέντε αρχικά προϊόντα/προγράμματα, τα βασικά χαρακτηριστικά των οποίων παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα, στοχεύουν:

A) στην υποβοήθηση κυρίως μικρών επιχειρήσεων, και

B) στην κάλυψη μεγάλου μέρους του αναλαμβανόμενου κινδύνου, αφού 4 από τα 5 προγράμματα καλύπτουν ποσοστό υψηλότερο του 50% του κινδύνου με το χαμηλότερο δυνατό κόστος για τις ΜΕ.

Επισημαίνεται ότι η ετήσια προμήθεια που θα καταβάλει η ΜΕ θα κυμαίνεται ανάλογα με τα Προγράμματα από 0,68% έως 1,24% επί των υπολοίπων του δανείου, δηλαδή θα είναι πολύ χαμηλή με κριτήρια τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο και τη διεθνή εμπειρία, όπως φαίνεται στο σχετικό πίνακα. Από τον ίδιο πίνακα, διαπιστώνεται ότι μόνο

στη Γαλλία (BDPME/SOFARIS) οι προμήθειες είναι χαμηλότερες, αλλά προκαταβάλλονται τόσο στα βραχυπρόθεσμα όσο και στα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια, με αποτέλεσμα να είναι υψηλότερες σε παρούσα αξία σε σχέση με αυτές της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ. Επίσης αξίζει ιδιαίτερα να τονιστεί ότι οι προμήθειες, που αποτελούν τη μοναδική πηγή εσόδων της εταιρείας εκτός από τους τόκους των τοποθετημένων κεφαλαίων, θα καλύπτουν μόνο ένα μικρό ποσοστό των τελικών καταπτώσεων. Αν, για παράδειγμα, οι καταπτώσεις είναι ίδιες με αυτές της ANE 197/78 που αντιστοιχούσαν στο 2,66% επί των συνολικών δανείων για την περίοδο 1978-1996, τότε η μέση ετήσια προμήθεια που θα κυμαίνεται *grosso modo* στο 0,9-1% θα καλύπτει περίπου το 37% των καταπτώσεων.

ΕΓΓΥΟΛΟΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

Χώρα	Πρόγραμμα	Ετήσια προμήθεια	
ΕΛΛΑΔΑ	ΤΕΜΠΜΕ	0,68%-1,24% επί του υπολοίπου του δανείου	
ΓΑΛΛΙΑ	BDPME/SOFARIS	0,6%-0,95% επί του υπολοίπου του δανείου	
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	Small Firms Loans Guarantee Scheme (SFLGS)	2% επί του υπολοίπου του δανείου	
ΔΑΝΙΑ	Vækstfonde-Vækstkaution	Για τα δύο πρώτα έτη είναι 3%, ενώ για την υπόλοιπη διάρκεια γίνεται 1,5%	
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	FINNVERA (Micro-enterprise guarantee)	2% επί της εγγύησης και έξοδα από 0,4%-2%	
ΤΣΕΧΙΑ	The Czech-Moravian Guarantee and Development Bank, a.s. (CMZRB)	1,5% επί του υπολοίπου της εγγύησης, 0,75% για βραχυπρόθεσμα	
ΗΠΑ	SBA	Basic 7 (a)	Για δάνεια έως € 120.000, είναι 1% επί της εγγύησης. Ανω των € 120.000 και έως € 570.000, είναι 2,5%. Για δάνεια άνω των € 570.000, είναι 3,5%. Επίσης χρεώνεται διαχειριστικό έξοδο 0,25% επί του υπολοίπου του δανείου.
		Micro loans	Ανάλογα την κάθε περίπτωση
ΤΑΪΒΑΝ	Small & Medium Business Credit Guarantee Fund (SMBCGF)	0,75 % επί του υπολοίπου του δανείου	
ΤΟΥΡΚΙΑ	Credit Guarantee Fund (CGF)	3% και για τις εγγυητικές επιστολές 2%	
ΚΟΡΕΑ	Korea Guarantee Fund	0,5%-2% επί της εγγύησης για βραχυπρόθεσμα δάνεια, 0,7%-2,2% επί της εγγύησης για μ/μ δάνεια	
ΙΝΔΙΑ	Credit Guarantee Fund Trust for Small Industries (CGTSI)	2,5% εφάπαξ για μη εξασφαλισμένα δάνεια + 1% έξοδα, επί του υπολοίπου του δανείου	

Αντί επιλόγου: Οφέλη για την ελληνική οικονομία, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις ΜΕ

Η ενεργοποίηση της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ, που αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες της ελληνικής κυβέρνησης, θα ωφελήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (χρηματοπιστωτικό σύστημα, ΜΕ, Κράτος).

Η εγγυοδοτική κάλυψη μέρους των δανείων θα μειώσει τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και παράλληλα θα βελτιώσει την απόδοσή τους. Αν, για παράδειγμα, σε ένα δάνειο βετές το καθαρό ετήσιο περιθώριο είναι 2%, τότε η απόδοση κεφαλαίων θα ανέρχεται σε 1,5%, ενώ με την κάλυψη π.χ. του 50% της τελικής ζημίας, η απόδοση των κεφαλαίων διπλασιάζεται (3%), επιτρέποντας πιθανώς τη μείωση του τελικού επιτοκίου των τραπεζών στα εγγυοδοτούμενα από την ΤΕΜΠΜΕ δάνεια. Επομένως αναμένεται να προκληθεί αύξηση των παρεχόμενων πισοδοτήσεων και κατ' επέκταση των εσόδων και κερδών των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και διεύρυνση του πελατολογίου αυτών. Ταυτόχρονα η κάλυψη μέρους του κινδύνου θα διατηρήσει την αρχή της συνυπευθυνότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που θα τους προτρέπει στην όσο το δυνατόν άρτια αξιολόγηση των αιτημάτων των ΜΕ.

Η παροχή εγγυοδοτήσεων από την ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ θα διευκολύνει την πρόσβαση υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων, αλλά χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις, ΜΕ στους επίσημους πισοδοτικούς πόρους και ως εκ τούτου θα αποτελέσει καταλύτη στην ίδρυση και ανάπτυξη ΜΕ, ενώ παράλληλα θα περιορίσει – αν δεν εξαφανίσει – την τοκογλυφία και την παραοικονομία. Η αύξηση των δημόσιων εσόδων και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης θα είναι τα αναμενόμενα επακόλουθα.

Ομως, εκείνο που θα πρέπει ιδιαίτερα να επισημανθεί είναι το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα που θα επιτύχει η ενεργοποίηση της ΤΕΜΠΜΕ στην κινητοποίηση επιχειρηματικών και πισοδοτικών πόρων και μάλιστα σε σύγκριση με τα υφιστάμενα κί-

νητρα των Αναπτυξιακών Νόμων και άλλων Προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ. Για παράδειγμα, το χρηματοδοτικό σχήμα μιας επένδυσης στους Αναπτυξιακούς Νόμους διαμορφώνεται σε γενικές γραμμές ως ακολούθως:

1/3 ίδια συμμετοχή, 1/3 επιχορήγηση του Δημοσίου και 1/3 τραπεζική χρηματοδότηση, που σημαίνει ότι η διάθεση μιας μονάδας του Δημοσίου κινητοποιεί δύο μονάδες του ιδιωτικού τομέα.

Στην περίπτωση της ΤΕΜΠΜΕ με συντελεστή φερεγγυότητας έως 10%, μία μονάδα της θα κινητοποιήσει (με κάλυψη 50% των δανείων) είκοσι μονάδες του ιδιωτικού τομέα και αν η ΜΕ καλύψει το 30% μιας επένδυσης, τότε η τελική κινητοποίηση πόρων του ιδιωτικού τομέα θα ισοδυναμεί με 28 μονάδες.

Επομένως το Κράτος θα έχει πολλά οφέλη από την ενεργοποίηση της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ, διότι θα δημιουργηθούν συνθήκες υψηλότερων ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης στη χώρα μας που είναι απαραίτητοι για τη μείωση του υψηλού ποσοστού ανεργίας, και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, συνθήκες υψηλότερων εσόδων από φόρους, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για τη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

